

KLOOSTER NIEUW SION

JAARVERSLAG KLOOSTER NIEUW SION (KNS) OVER HET JAAR 2020.

INLEIDING: Het jaar 2020 heeft voor de Stichting Nieuw Sion vooral in het teken gestaan van een verdere consolidering van ons project. De positieve effecten van allerlei vormen van consolidering hadden een grotere impact dan de negatieve effecten van de corona-crisis – die ook niet ongemerkt voorbijging. Bij het begrip ‘consolidering’ valt te denken aan sterker worden op zowel geestelijk, organisatorisch als materieel vlak. Het belangrijkste punt was in dit opzicht de sterke groei van onze gemeenschappen; met name die van de woongemeenschap. Hierdoor kwamen we in alle opzichten sterker te staan en werd het negatieve effect van het vertrek van het jongerenklooster tenietgedaan. De negatieve kant van de corona-maatregelen op verhuur en eigen programma waren zeker merkbaar. Maar dankzij de creativiteit en veerkracht van velen werd de impact daarvan door nieuwe initiatieven zoals een ‘stilte – camping’ en ‘corona-proof’ programmeren verminderd. Tenslotte werd ook de viering van ons eerste lustrum – in december 2020 – door de tweede lockdown onmogelijk gemaakt maar werd ook hier een alternatieve manier gevonden om stil te staan bij deze mijlpaal.

I) ONTWIKKELINGEN IN DE (DRIE) GEMEENSCHAPPEN VAN KLOOSTER NIEUW SION:

In het jaar 2020 zijn alle drie gemeenschappen van Klooster Nieuw Sion namelijk de werk-, getijden- en woongemeenschap gegroeid in aantal en verbondenheid. In het begin van 2020 werd duidelijk dat een vierde gemeenschap die niet onder onze bestuurlijke verantwoordelijkheid viel – namelijk die van het jongerenklooster - zou vertrekken. Verschillen van opvatting tussen ons stichtingsbestuur en het bestuur en team van het jongerenklooster bleken niet te overbruggen. Omdat er goede contacten waren met de jongeren zelf deed het velen van ons verdriet om afscheid van hen te moeten nemen. Hoewel dat niet zo gepland was, viel het vertrek van de jongeren echter samen met de komst van een behoorlijk aantal nieuwe leden van onze woongemeenschap – waaronder een ex-jongerenkloosterling. Zo groeide de woongemeenschap in het eerste halfjaar van 2020 van 5 volwassenen met drie kinderen naar 10 volwassenen met 8 kinderen. Hoewel de nieuwe bewoners tijd nodig hadden om te wennen, bleek het toch mogelijk – mede dankzij de inzet van voorgangers uit leden van de getijdengemeenschap die niet op Sion wonen – om door te gaan met alle getijdenvieringen die er al waren. De enige aanpassing die gedaan werd is dat 5 middaggebeden omgevormd werden tot momenten van stille meditatie. De gewenste uitbreiding van de woongemeenschap was alleen mogelijk als de daarvoor vereiste woonplekken werden gerealiseerd. Door renovatie van de voormalige boekbinderij en het bij-archief ontstond één appartement voor een gezin en één appartement voor een alleenstaande. Daarnaast werden twee van de drie gastenkluisen tijdelijk in gebruik genomen als woonruimten.

Voordat de nieuwe bewoners werden verwelkomd dienden twee overeenkomsten te worden opgesteld namelijk een set 'leefregels' voor leden van de woongemeenschap en een woonovereenkomst waarin het eerbiedigen van die leefregels voorwaarde is om de woonovereenkomst aan te gaan en te continueren. Parallel aan die leefregels voor de woongemeenschap is er ook een set leefregels voor leden van de getijdengemeenschap en een set voor leden van de werkgemeenschap opgesteld. Voor de getijdengemeenschap is een vormingsprogramma ontwikkeld door de pioniersgroep getijdengemeenschap. Vanaf september 2020 worden er maandelijks vormingsbijeenkomsten gehouden waaraan zo'n 20 deelnemers – waaronder de tien leden van de woongemeenschap die automatisch ook lid van de getijdengemeenschap zijn - deelnemen. De bedoeling was dat die vormingsavonden zouden uitlopen in een formele oprichting van de getijdengemeenschap met ondertekening van de leefregels maar deze symbolische bijeenkomst moest door de lockdown helaas worden uitgesteld.

Hoewel de werkgemeenschap behoorlijk werd gehinderd door de corona-maatregelen - zodanig zelfs dat een groot deel van de vrijdagse klussendagen niet door kon gaan – werd ook hier een creatieve oplossing gevonden om het noodzakelijke werk doorgang te doen vinden. De coördinatoren stelden de vrijwilligers in staat om individueel op een dag naar hun keuze in het klooster te komen werken. Velen waren bereid hun agenda's aan te passen zodat er toch veel werk verzet werd door klussers, tuiniers en schoonmakers. De klussers leverden hun aandeel in de renovatie van de nieuwe woonruimten voor de woongemeenschap, het onderhoud van moestuinen en gastentuinen ging gewoon door en ook de zorg voor het interieur leed nauwelijks onder de corona-maatregelen. Zo bleef de exploitatie van ons klooster grotendeels mogelijk dankzij de inzet van die vele vrijwilligers. Daarnaast werd er gewerkt aan consolidering van de werkgemeenschap. Naast een set eigen leefregels, kwam er ook een stuk over ons vrijwilligersbeleid en werd er namens de directie iemand aangesteld om gesprekken te voeren die uitmonden in het tekenen van een vrijwilligersovereenkomst. Met name door het aantreden van nieuwe leden van de woongemeenschap en doordat een groep assistent-beheerders actief werd is onze werkgemeenschap in 2020 gegroeid tot een groep van ongeveer 120 leden.

Leden van de tuinploeg van de werkgemeenschap bezig in de gastentuin

II) INSTANDHOUDING RELIGIEUS EN CULTUREEL ERFGOED:

Om inhoud te geven aan onze voornaamste doelstelling zijn in 2020 weer betekenisvolle stappen gezet. Bovenstaande consolidering van onze drie gemeenschappen is natuurlijk voorwaarde om aan deze doelen te kunnen werken. Daarnaast ontvingen we in mei 2020 van de provincie Overijssel een positieve reactie op onze aanvraag in het kader van het project 'Beleef Nieuw Sion'. De bedoeling is dat er met de verkregen subsidies vier deelprojecten worden gerealiseerd namelijk: a) Het inrichten van een zogenaamde 'museumgang' met een expositie over abdij Sion en Nieuw Sion. b) Het renoveren van het kloosterkerkhof waar 88 monniken rusten. c) Het realiseren van een uniforme bewegwijzering van provinciale weg naar gastentuin en d) Het accentueren van de bouwresten van erve 'De Vulik' in de notenboomgaard. Dit project is opgestart en we hopen het in oktober 2021 af te ronden.

Daarnaast is het opnieuw schilderen van alle houtwerk aan de buitenzijde van ons klooster in 2020 afgerond. Dit werd mogelijk dankzij een bijdrage uit het Restauratiefonds van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. En dankzij giften van de stichting Erven Witteveen en een anonieme sponsor kwam er een fraaie afsluiting van de gastentuin tot stand.

De nieuwe afsluiting op de grens van gastentuin en oprijlaan.

III) PROGRAMMA & VERHUUR:

Twee activiteiten op Klooster Nieuw Sion die het meest te lijden hadden van de corona-maatregelen waren de verhuur van ruimten aan derden en de realisatie van het eigen programma van Nieuw Sion.

Tijdens de eerste maanden van de strenge lockdown vanaf maart 2020 werd het gastenhuis gesloten o.a. omdat de gastenkamers niet over eigen douches en toiletten beschikken. Na de versoepeling van de maatregelen konden we weer individuele gasten ontvangen maar de meeste groepen – vooral die van huurders van onze ruimten – bleven weg. Ook konden belangrijke onderdelen van ons eigen

Nieuw Sion programma zoals bijna alle rondleidingen en retraites geen doorgang vinden. Dankzij veel vindingrijkheid en stuurmanskunst konden enkele programma's zoals de Kloosterexperience en de meerdaagse stilte retraite toch doorgaan – zij het met een aangepast programma dat inachtneming van de RIVM-richtlijnen mogelijk maakte. Van de nood werd een deugd gemaakt door een oud idee voor een stilte-camping af te stoffen. Onder aansturing van onze coördinator gastvrijheid werkte een team aan dit project. Dit resulteerde in een praktisch volgeboekte camping gedurende de maanden juli en augustus. Zo lukte het een deel van de corona-schade terug te verdienen. Twee andere initiatieven namelijk een 'kloosterprogramma-markt' en een 'adventslichtjestocht' werden bij het ingaan van lockdown-maatregelen te elfder ure afgelast. Deze ideeën gaan echter niet verloren maar blijven 'in portefeuille'. De betrekkelijk stille tijd vanwege de lockdowns werd bovendien benut om de organisatie achter de programmering te verbeteren. Een werkgroep 'programma' werd opgericht. Ook de verhuuradministratie werd aanmerkelijk verbeterd met de aanschaf van een nieuw boekingsysteem.

Stiltecamping in de notenboomgaard van het klooster

IV) VERDUURZAMING EN NATUURBEHOUD:

Op het terrein van verduurzaming werden enkele betekenisvolle stappen gezet. Dankzij een crowdfunding-actie voor zonnepanelen konden in het najaar de eerste 96 zonnepanelen op onze kapschuur worden geplaatst. Sindsdien wekken we onze eigen elektriciteit op. Daarnaast werd er bij de renovatie van boekbinderij en bijarchief meteen isolatiemateriaal aangebracht in deze ruimten. Het is de bedoeling dat dit bij iedere renovatie in de toekomst gaat gebeuren.

Ook bij de verfraaiing en herbestemming van de buitenterreinen waren er positieve ontwikkelingen. Mede dankzij de steun van de stichting IJssellandschap kwam er een ‘hemelpad’ over de voormalige landerijen van de monniken tot stand. Dit pad – met een door de klussenploeg vervaardigd bankje van eigen bomen en met een haag van honderden struiken aangeplant door de tuinploeg – is slechts toegankelijk voor leden van onze gemeenschappen en gasten. Ook werd onze moestuin verder ontwikkeld en dankzij de aansturing van twee van de leden van onze woongemeenschap en vele vrijwilligers van de werkgemeenschap met goed resultaat. Tenslotte werd er een begin gemaakt met de aanleg van een inheemse plantentuin in een van de binnenvierkanten van het klooster.

De eerste 96 zonnepanelen worden op het dak van de kapschuur geplaatst

V) ONDERSTEUNENDE STRUCTUREN:

Om het ‘bidden en werken’ in de groeiende organisatie goed te doen verlopen is de ondersteunende structuur in het jaar 2020 op tal van punten aangepast en geconsolideerd.

De ontwikkeling dat het stichtingsbestuur meer toezichthoudend gaat besturen heeft zich doorgezet. Dat bleek ook mogelijk doordat de aanstelling van een tweehoofdige directie -waarbij één directeur inhoudelijk en één directeur zakelijk verantwoordelijk is - positief werd geëvalueerd. Daarop besloot het bestuur dat haar leden geen zware verantwoordelijkheden in de werkorganisatie meer hoefden te dragen. In lijn met dit streven werd bij het aantreden van een nieuwe penningmeester een administratiekantoor ingeschakeld voor de doorgaande financiële administratie. En dankzij de aanschaf van een nieuw en meer geavanceerd boekingssysteem kon de verhuuradministratie met minder inzet van vrijwilligers beter functioneren. Beide directeuren en de secretaris van het bestuur namen deel aan de meerdaagse cursus ‘Space for Grace’ waarin men samen met betrokkenen bij soortgelijke religieuze gemeenschappen een scholing ontving op terreinen als organisatieontwikkeling, communicatie en fondswerving.

De adviesraad bleef zich inspanssen om directie en bestuur gevraagd en ongevraagd advies te geven. De uitvoering van het eigen Sionprogramma werd geprofessionaliseerd door de aanstelling van een tijdelijke administratieve kracht die samenwerkte met de coördinator gastvrijheid. En een nieuw

geformuleerd vrijwilligersbeleid werd uitgevoerd door een in dit boekjaar aangestelde directiesecretaris die op vrijwillige basis werkt. Ook voor het bijhouden van het kloosterarchief werd een vrijwilliger gevonden.

VI) FINANCIËN & FONDSSENWERVING:

Zoals in het bovenstaande opgemerkt leidden de corona-maatregelen tot een behoorlijk omzetverlies door minder verhuur en programma. Ook het vertrek van het jongerenklooster leidde tot derving van huurinkomsten. De groei van de woongemeenschap en de exploitatie van de camping hielden de verliezen binnen de perken.

Voor de fondsenwerving was 2020 een goed jaar. Dankzij gezamenlijk inspanningen van een professioneel fondswervingsbureau, de werkgroep geldwerving en beide directeuren kwamen vele grote en kleine giften binnen. Het grootste deel van dit geld is geormerkt voor een speciaal doel en de besteding ervan verbeterd onze positie. Dankzij een grote gift van de stichting Gemeente aan de Broederenstraat konden we onze hypothecaire lening aflossen en verbeterde onze financiële positie aanzienlijk. Het is echter niet de bedoeling dat dit geld besteed wordt aan het dichten van gaten in de exploitatie. Daarnaast ontvingen we ook giften en subsidies voor het project 'Beleef Nieuw Sion', voor de vorming van de getijden-gemeenschap en de realisatie van een koffieschenkerij. Zo wordt 2020 in financieel opzicht geen rampjaar maar moeten we wel afsluiten met een negatief resultaat veroorzaakt door de coronamaatregelen.

VII) PLANNENMAKERIJ:

In het jaar 2020 is er gewerkt aan een toekomstvisie voor de komende jaren. Het vertrek van het jongerenklooster leidde tot een grondige evaluatie en tot nieuwe plannen voor de vrijgekomen ruimten. Uiteindelijk is besloten een deel van de ruimte te gaan gebruiken voor verdere uitbreiding van de woongemeenschap en een ander deel voor de huisvesting van een groep van acht jongeren die tijdelijk lid worden van onze getijdengemeenschap onder de naam 'Jong Nieuw Sion'. Ook is er een plan om nog extra woonruimte voor leden van de woongemeenschap te realiseren in de voormalige werkhuisen.

Het stichtingsbestuur heeft de plannen voor een koffieschenkerij annex receptie in de voormalige buitenkapel goedgekeurd. Plannen voor een parkeerplaats aan het einde van de oprijlaan en voor een tweede gastenverblijf met meerpersoons - gastenkamers worden verder uitgewerkt. Ook is een onderzoek gestart naar het opzetten van een kleinschalige kloosterboerderijbrouwerij. Al deze plannen zijn in een meerjarige planning gezet en er is een tijdspad bepaald zodat de projecten na elkaar worden uitgevoerd. Met verschillende fondsen wordt een gesprek gevoerd om de realisatie mogelijk te maken.

VIII) EERSTE LUSTRUM EN DANKBAARHEID:

Op 29 dec. 2020 zouden we ons eerste lustrum vieren. Bij die gelegenheid hoopten we vele relaties en sponsors uit te nodigen. Ook werd gedacht aan een combinatie met de oprichting van de getijdengemeenschap. Helaas gooide ook hier de corona -maatregelen roet in het eten. Om deze gedenkwaardige mijlpaal toch te onderstrepen en onze dankbaarheid te uiten – zowel richting eigen gemeenschappen als naar relaties en sponsors toe – is toen een ‘Sions woorden- en begrippenboek’ uitgegeven. Op de eigenlijke dag van het lustrum is dit boekje verspreid in de regio en de overige exemplaren zijn opgestuurd. Wat toen is gezegd kunnen we nu alleen maar herhalen: We zijn bijzonder dankbaar voor alles wat we in deze moeilijke tijden van Covid-19 toch nog hebben mogen realiseren. Daarbij is de voortgang van het getijdengebed en de doorgaande openstelling van kloosterkerk en gastentuin voor ons naast de versterking van onze gemeenschappen en de ontvangst van gasten waar mogelijk het voornaamste. Godzijdank konden we daarmee doorgaan. Verder hopen we de periode van relatieve rust zo goed mogelijk gebruikt te hebben om in de toekomst verder te blijven werken aan onze Visie & Missie.

Marten IJmker en Peter Dullaert, directie Klooster Nieuw Sion.

Vijf jaar Klooster Nieuw Sion

